

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioterapia en pediatría

Materia	Fisioterapia en pediatría			
Código	P05G171V01307			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Monge Pereira, Esther			
Profesorado	Monge Pereira, Esther			
Correo-e	esther.monge@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia optativa de 6 créditos, dirixida a estudar os recursos de fisioterapia existentes para a toma de decisións de abordaxe terapéutica entre a variedade de problemas que poden alterar o desenvolvemento motriz nos pacientes pediátricos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que os profesionais e demais persoal das organizacións sanitarias estrutúranse dun xeito uni ou multidisciplinar e interdisciplinar.
B2	Incorporar os principios éticos e legais da profesión á práctica profesional e integrar aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
C7	Coñecer os trocos fisiolóxicos e estruturais que se poden producir como consecuencia da aplicación da fisioterapia.
C9	Coñecer a fisiopatoloxía das enfermidades identificando as manifestacións que aparecen ao longo del proceso, así como os tratamentos médico-quirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos. Identificar os trocos producidos como consecuencia da intervención da fisioterapia. Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C18	Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C19	Comprender e realizar os métodos e técnicas específicos referidos ao aparello locomotor (incluíndo terapias manuais, terapias manipulativas articulares, osteopatía e quiropraxia), aos procesos neurolóxicos, ao aparello respiratorio, ao sistema cardiorcirculatorio e ás alteracións da estática e a dinámica. Métodos e técnicas específicas que teñan en conta as implicacións da ortopedia na fisioterapia, técnicas terapéuticas reflexas, así como outros métodos e técnicas alternativas e/ou complementarias cuxa seguridade e eficacia estea demostrada segundo o estado de desenvolvemento da ciencia.
C20	Identificar o tratamento fisioterapéutico mais axeitado nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde así como nos procesos de crecemento e desenvolvemento.
C21	Identificar a situación do paciente/usuario a través dun diagnóstico de cuidados de fisioterapia, planificando as intervencións, e avaliando a súa efectividade nun entorno de traballo cooperativo con outros profesionais en ciencias da saúde.
C38	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D4	Creatividade, espírito emprendedor e adaptación a novas situacións
D7	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.
D8	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade mais xusta e igualitaria.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Cofecer os principais procesos patolóxicos en pediatría que levan a alteracións cognitivo-funcionais.	B2	C9 C20 C21 C38	D1 D4 D7
Describir o proceso natural de desenvolvemento psicomotor e en distintas situacións patolóxicas, as cales levan a unha alteración do proceso natural de desenvolvemento psicomotor.		C7 C9	D1
Describir as principais abordaxes de fisioterapia para a intervención con pacientes pediátricos.	B1	C7 C9 C16 C19 C21	D1 D7
Describir e demostrar como avaliar o estado funcional e intervir cun protocolo de estimulación psicomotriz en poboación infantil.	B1 B2	C7 C9 C16 C18 C19 C20 C21 C38	D1 D7
Realizar, expor e defender un traballo en grupo ou individual acerca dun tema relacionado cos contidos da materia.	B1 B2	C7 C9 C16 C18 C19 C20 C21 C38	D1 D7 D8

Contidos

Tema	
Proceso de desenvolvemento psicomotor	- Reflexos primitivos - Ontogénesis 0-12 meses.
Procesos patolóxicos prevalentes en pediatría	- Parálise cerebral e patoloxías afíns. - Patoloxías congénitas. - Patoloxías respiratorias. - Patoloxías ortopédicas.
Avaliación funcional en pediatría	- Escalas de clasificación. - Escalas de avaliación funcional.
Intervención fisioterapéutica en pediatría	- Estimulación temperá. - Abordaxe do cólico do lactante. - Métodos específicos de intervención en fisioterapia: Bobath, Vojta, Le Meteyer, Castelo Morais. - Fisioterapia respiratoria en pediatría. - Intervención de fisioterapia en contornas educativas. - Adaptación e elaboración de axudas posturais e de mobilidade que axuden ao neno a nivel estrutural, funcional, de actividade e participación.
Programas de estimulación psicomotriz	- Protocolos de psicomotricidade dirixida. - loga pediátrico.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Presentación	1	0	1
Lección maxistral	22	64	86
Prácticas de laboratorio	32	20	52
Traballo tutelado	1	0	1
Foros de discusión	0	1	1
Presentación	1	0	1
Debate	4	0	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	2	2
Observación sistemática	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Terán a finalidade de transmitir os obxectivos e a planificación da materia, así como aclarar os criterios de avaliación a seguir.
Presentación	Exposición e defensa por parte da/o alumna/o ante a/o docente e as/os estudantes do traballo tutelado.
Lección maxistral	As clases teóricas serán participativas e nelas utilizarase o estudo de casos, o debate e a resolución de problemas. O alumnado terá á súa disposición en MOOVI apuntamentos que lle servirán de guía para o exame e de estudo previo de certas actividades.
Prácticas de laboratorio	Empregarase a demostración experimental, o role playing, o tratamento didáctico de erros e o adestramento sistemático. O/a docente fará a demostración de como se debe realizar a valoración e/ou o protocolo de tratamento, a continuación o alumnado realizará por parellas a práctica entre eles, sendo corrixis polo/a docente e aclarando todas as dúbidas que poidan xurdir. Na corrección terase en conta por unha banda a posición do usuario/paciente, as tomas e contratomas realizadas, así como a execución da manobra e a ergonomía do alumno que está a realizar a práctica. Así mesmo, terase en conta a actitude de aprendizaxe do alumnado.
Traballo tutelado	O alumnado deberá elaborar, expor e defender un traballo en grupo.
Foros de discusión	Existirá un foro de discusión a disposición do alumnado para preguntar e resolver dúbidas, de modo que todas as dúbidas queden recollidas para a aprendizaxe do grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Titorías en grupo para resolver dúbidas acerca da exposición e defensa do traballo.
Lección maxistral	Titorías individuais ou grupais para resolver dúbidas relacionadas coas clases teóricas, ademais do emprego do foro de discusión onde quedarán resoltas as dúbidas.
Prácticas de laboratorio	Titorías individuais ou grupais para resolver dúbidas relacionadas coas clases prácticas previa cita por mail ou a través da plataforma MOOVI.
Traballo tutelado	Tutorías en grupo para resolver dúbidas acerca da elaboración do traballo grupal.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Lección maxistral	Exame teórico de preguntas curtas.	40	C7 C9 C19	D7
Prácticas de laboratorio	Exame práctico de resolución dun suposto clínico mediante role playing.	40	B1 B2	C7 C16 C18 C19 C20 C21 C38 D4 D7 D8
Traballo tutelado	Valoración da redacción e os contidos da memoria escrita.	5	B1	D1 D4 D7
Presentación	Valoración da claridade de exposición e resolución de dúbidas por parte da clase e do/a profesor/a.	5		D1 D4 D7
Observación sistemática	Supervisarase na aula o manexo do alumnado cos contidos prácticos dando resposta ás súas consultas.	10		C19 C20 C21 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Requisitos mínimos:

Para presentarse ao exame práctico, o/a alumno/a deberá presentarse ao exame teórico.

A observación sistemática dependerá da asistencia ás clases prácticas, avaliación que se considerará superada cunha asistencia como mínimo do 87,5% (correspondente a unha única falta xustificada).

Para superar a materia, o/a alumno/a deberá ter superado cada unha das avaliacións de forma independente con 5 puntos sobre 10. A nota de suspenso nunca será superior a 4,5 naqueles casos nos que exista algunha parte da avaliación suspensa (inferior a 5 puntos) independentemente de se a media de todas as probas foi superior ou igual a 5 puntos.

Avaliación continua:

- Traballo por parellas. Análise dun artigo de intervención relacionado coa materia, elaboración dun póster cos seus datos e exposición oral na aula. Entrega na data sinalada na programación da materia e defensa nas últimas 4 horas teóricas. 10% nota final.

- Exame teórico de preguntas curtas a desenvolver. 40% nota final.

- Exame práctico de resolución dun caso clínico. 40% nota final.

- Observación sistemática. Avaliación da actitude e xestión na aula durante as horas prácticas. Depende da asistencia mínima ao 87,5% das clases prácticas. 10% nota final.

Avaliación global en convocatoria ordinaria (renuncia á avaliación continua) / 2a oportunidade (convocatoria de xullo):

- Exame teórico de preguntas curtas a desenvolver. 50% nota final.

- Exame práctico de resolución dun caso clínico. 50% nota final.

A Guía Docente seguirá a **NORMATIVA DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E CALIDADE DA DOCENCIA E DO PROCESO DE APRENDIZAXE DO ALUMNADO** (Aprobada na facultade o 18 de abril de 2023), así como as adaptacións específicas para o Grao en Fisioterapia que determine a Xunta de Centro.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

María Lourdes Macías Merlo y Joaquín Fagoaga Mata, **Fisioterapia en Pediatría**, 2, Editorial Médica Panamericana, 2018

Mónica Yamile Pinzón Bernal y Luisa Matilde Salamanca Duque, **Evaluación Neuropediátrica Funcional Fundamentos y métodos de aplicación.**, 1, Editorial Médica Panamericana, 2021

Juan Espinosa Jorge et al., **Guía esencial de rehabilitación infantil**, 1, Editorial Médica Panamericana, 2021

Bibliografía Complementaria

Graciela Basso, **Neurodesarrollo en Neonatología**, 1, Editorial Médica Panamericana, 2016

Pablo Rosselli Cock y José Luis Duplat Lapides, **Ortopedia Infantil**, 2, Editorial Médica Panamericana, 2012

L.Cascos-Vicente et al., **Abordaje fisioterapéutico en el tratamiento del cólico del lactante. Una revisión sistemática**, 2021

Castillo Montes Francisco Javier, **Fisioterapia respiratoria en pediatría**, Formación Alcalá, S.L., 2019

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fisioterapia en trastornos neuromotrices/P05G171V01301

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G171V01101

Fisioloxía: Movemento funcional en fisioterapia/P05G171V01105